

Een hoge versgrasopname via beweiden in combinatie met een hoge gemiddelde melkproductie. Vee­teelt beschrijft in samenwerking met ForFarmers hoe melkveehouder Garritsen dit realiseert.

Zeven kilo droge stof uit weiden draagt bij aan productie van ruim 10.000 kilo melk per koe

Weidegras basis voor hoge productie

Melkveehouder Gerrit-Jan Garritsen wil zijn arbeid en eigen ruwvoer zo goed mogelijk benutten. Hij kiest daarom voor robotmelken en een hoge productie in combinatie met weidegang.

'Zes kilo droge stof uit weidegras vind ik echt de ondergrens.'

Achter de stal loopt een breed kavel­pad 450 meter naar achteren. Aan weerszijden ligt de beweidbare huiskavel van 28 hectare in twee grote blokken. Aan één kant is niet zo lang geleden een groot deel gemaaid en weer bemest. Aan de andere kant zijn perceeltjes van nog geen halve hectare afgezet met flexibele afrastering. Hier grazen de melkkoeien. Elke dag krijgen ze een vers stuk gras, vertelt veehouder Gerrit-Jan Garritsen. Hij gebruikt zijn grasland intensief. Een stukje verderop – waar gisteren het vee nog graasde – wordt beregend.

Ambitie om rustig te groeien

Gerrit-Jan Garritsen heeft samen met zijn vrouw Marlies een melkveebedrijf in Steenderen (Gld). Ze houden 110 melkkoeien en 60 stuks jongvee en beschikken over een kleine 65 hectare grond (rivierklei), waarvan 53 hectare grasland, 5 hectare beheersgras (extensief) en 6,5 hectare mais.

De stal van het bedrijf is vernieuwd in 2008 en heeft twee melkrobots. De ambitie van de ondernemer is rustig groeien tot hij de maximale capaciteit heeft bereikt van de stal en de robots: ongeveer 1,4 miljoen kg melk. Daarbij wil hij, net als nu, zo min mogelijk afhankelijk blijven van vreemde arbeid.

Een hoge arbeidsefficiëntie staat dus voorop. De veehouder streeft daarom naar een hoge productie per koe, gekoppeld aan een goede diergezondheid. Het rollend jaargemiddelde bedraagt momenteel 10.400 kg melk met 4,18% vet en 3,43% eiwit.

De hoge productie realiseert hij in combinatie met weidegang. 'Als je koeien laat weiden, heb je minder arbeid en minder kosten voor inkuilen. Bovendien benut je de voederwaarde van het gras veel beter, waardoor je per saldo lagere voerkosten hebt', zo beargumenteert Garritsen zijn keuze voor weidegang.

Negatieve fosfaatbalans

De productie van veel gras met een hoge voederwaarde is een pijler onder het bedrijf van melkveehouder Gerrit-Jan Garritsen. Hij steekt veel energie in graslandmanagement. Volgens zijn KringloopWijzer-resultaten lag de opbrengst van

het grasland in 2014 op 11,9 ton droge stof per hectare.

In de KringloopWijzer is sprake van een negatieve fosfaatbalans. Ofwel: Garritsen onttrekt per saldo fosfaat aan de bodem. 'Hieraan kun je zien dat we te sterk worden beperkt in het gebruik van dierlijke mest. We zitten op een fosfaatarme grond; nog net niet fixerend. Ik vraag me af hoe lang dat goed gaat', aldus Garritsen.

Geconcentreerdere voeders

Met een strak beweidingsregime, in twee perioden van vier uur per dag, houdt de veehouder de voeropname stabiel. Met zijn intensieve manier van beweiden wil hij een constante en ruime hoeveelheid gras aanbieden. 'Ik wil de koeien zes tot acht kilogram droge stof aan gras per dag laten vreten. Zes kilo droge stof is voor mij echt de ondergrens.'

Vorig jaar was de grasopname nog hoger.

Productie- en rantsoengegevens bedrijf Garritsen

De productie per koe op het bedrijf van Gerrit-Jan Garritsen bedraagt momenteel 10.400 kg melk met 4,18% vet en 3,43% eiwit (rollend jaargemiddelde). In het weideseizoen heeft het basisrantsoen de volgende bestanddelen:

- 7 kg ds vers gras uit beweiding
- 3,0 kg ds graskuil
- 7,5 kg ds maiskuil
- 0,3 kg koolzaadstro (structuurbron)
- 1,0 kg geplette gerst (extra energie, rustig verteerbaar)
- 1,25 kg eiwitaanvulling (soja/raap/bestendige soja)

- 100 gram pensbuffer (RumiBuffer)
- 60 gram vruchtbaarheidsmineraal (Univit Vruba)

Het basisrantsoen is gebaseerd op een productie van 29 kg melk, hiervan komt 13 kg melk uit gras.

In de robot worden twee broksoorten gevoerd: Maximabrok Markant (rustig verteerbare weidebrok met extra mineraltoevoeging voor een gezonde pens) en Fresh Cow Supporterbrok (speciale opstartbrok voor verse koeien 0-60 dagen in lactatie).

ForFarmers: melkveehouders kiezen voor hogere productie per koe

Nu de quotering is afgelopen, kiest twee derde van de veehouders voor een hogere productie per koe. Dat blijkt uit een enquête onder ruim 300 melkveehouders, uitgevoerd door veevoeronderneming ForFarmers.

Productmanager Robert Meijer van ForFarmers vindt dit een logische reactie. In de praktijk zijn de mestproductie en mineralenbenutting steeds meer de be-

perkende factoren voor uitbreiding. 'Verhoging van de melkproductie per koe is gunstig voor de rantsoenefficiëntie en de mineralenbenutting en leidt vaak tot een hogere voerwinst per koe.' ForFarmers ziet een duidelijke verschuiving en toename in de voerbestellingen. Zo is de afzet van geconcentreerde voeders, die vooral worden ingezet voor hard melken met gezonde

koeien, met meer dan 20 procent toegenomen.

Uit het bedrijfsvergelijkingsprogramma Agroscoop blijkt dat bij ForFarmersklanten de melkproductie de eerste maanden na afschaffing van het quotum gemiddeld met ruim 1 kg per koe per dag is gestegen, terwijl de melkproductie in voorgaande jaren in dezelfde periode nagenoeg gelijk bleef.

Het streven was toen zo veel mogelijk melk uit vers gras produceren. Om dit te bereiken werd de bijvoeding beperkt, vertelt de adviseur van Garritsen, melkveespecialist Patrick Wevers van ForFarmers. 'Toen voerden we erg scherp en hadden de koeien, in combinatie met het hoge productieniveau, moeite om in conditie te blijven. We voeren nu iets meer kilo's krachtvoer en zetten meer gecon-

centreerde producten in. Daarmee bouwen we extra veiligheid in om de gezondheid en de vruchtbaarheid op peil te houden bij een hoge productie.' Waar Garritsen vorig jaar een rantsoen had met maximaal 8,5 kg krachtvoer zonder krachtvoer in het basisrantsoen, zit hij nu op maximaal 9,5 kg (waarvan 2,5 kg in het basisrantsoen). 'De voerkosten zijn nu iets hoger', merkt Garritsen. 'Ik hoop dat te-

rug te verdienen met meer kilo's melk en doordat ik minder kosten en werk heb aan gezondheid en vruchtbaarheid.'

In de melkproductie is het effect in elk geval duidelijk te zien: 4 punten bsk. In juni was de bsk 50,5, terwijl die een jaar daarvoor nog op 46,6 lag. Daarbij ligt nu ook het eiwitgehalte hoger. 'Maar zes tot acht kilo droge stof uit vers gras blijft het streven.' |

Gerrit-Jan Garritsen laat de hoogproductieve koeien zeven kilo droge stof vers gras opnemen om arbeid en kosten te besparen en de voederwaarde zo goed mogelijk te benutten

